

Antònia Maria Estarellas Torrens, secretària del Consell de Govern,

CERTIFIC:

Que el Consell de Govern, a proposta del conseller d'Agricultura, Pesca i Medi Natural, en la sessió de dia 22 de desembre de 2023 adoptà l'Acord següent:

33. Acord pel qual s'aprova el Pla Estratègic pel Manteniment del Sector Ramader i la Viabilitat Econòmica i sostenible de les Explotacions Ramaderes de les Illes Balears i la Comissió Mixta d'implantació/ execució del mateix.

El 9 de març de 2022, el Consell de Govern de les Illes Balears acorda, per iniciativa de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació, aprovar i autoritzar l'expedient del Pla Estratègic Ramader de les Illes Balears (d'ara en endavant PER).

El 22 de març de 2022, la consellera d'Agricultura, Pesca i Alimentació dicta resolució d'aprovació i autorització i disposició de despesa, pel MEPRO a TRAGSATEC, com a medi propi (que serà l'encarregat de dur a terme la redacció del PER) i així el dia 23 de març de 2022 la cap del servei de Contractació, ho notifica al cap del Servei de Ramaderia. En principi, Tragsatec tenia un termini fins dia 30 de desembre de 2022, per executar l'encàrrec, però es va prorrogar fins a 31 de març de 2023 i així ho va fer.

El Pla Estratègic Ramader de les Illes Balears resultant és fruit del conjunt global ramader de les Illes Balears, així com dels distints sectors i subsectors que l'integren i que cada un conforma un esgraó de la cadena alimentària (producció primària, indústria agroalimentària i xarxa de distribució i comercialització), estratègia *De la granja a la mesa*, que fomenti la economia circular amb els recursos propis de les illes i el seu reaprofitament i protegeixi i conservi la biodiversitat insular.

Per a l'elaboració del PER, s'ha tingut en compte:

- la informació i la documentació d'altres plans, estudis, informes i projectes realitzats, des de diferents àmbits, relatius al sector ramader de les Illes Balears.

- L'assistència i vàlua de cinc **experts tècnics de producció animal** de reconegut prestigi i trajectòria, en diferents camps:

Producció de llet: boví, oví i caprí de llet -> Dr. D. Marc Piera Raspall

Producció càrnia en intensiu (porcí i vacú de carn) -> Dr. D. Daniel Babot Gaspa

Producció càrnia en extensiu (porcí, boví, oví i caprí) -> D^a. Concepción Salguero Herrera.

Altres produccions: aus (carn i posta), mel, equí i caragols -> Dr. D. Carlos Garcés Narro.

Economia agrària: D. Pedro Martos Gámiz, qui va fer la valoració econòmica del que implica el PER.

- La participació d'**operadors del sector ramader de les Illes Balears** (productors, tècnics i organitzacions) que han aportat al pla els seus coneixements, en distintes formes:

- ✓ Octubre 2022: **quatre meses sectorials** segons les distintes produccions animals
- ✓ Desembre 2022: **enquestes ramaderes** a favor de la informació qualitativa segons subsectors ramaders. Es designaren un total de 93 interlocutors de valor de les distintes illes i de els distintes produccions ramaderes.

Encuestas:	Propuestas	Realizadas
Vacuno leche	9	9
Vacuno carne	9	9
Porcino	13	9
Ovino/caprino	17	14
Ganadería extensiva	16	11
Aves	6	6
Apicultura	6	6
Equidos	9	7
Caninos	4	3
Conejos	4	4
	93	78

Encuestas telefónicas realizadas	33
Encuestas presenciales realizadas	41
Encuestas por mail realizadas	4
Encuestas sin realizar	11
Encuestas extensivo sin realizar	4

Interlocutores totales propuestos	93
--	-----------

- ✓ Gener 2023: **enquestes a escorxadors**. Esgrao imprescindible en la cadena alimentària; on es perceben inquietuts i distinta problemàtica, després de realitzar les meses sectorials inicials.

	Propuestas	Realizadas
Entrevistas mataderos en Mallorca	3	3
Entrevistas mataderos en Menorca	2	2
Entrevistas mataderos en Eivissa	1	1
Entrevistas mataderos en Formentera	1	1
	7	7

- ✓ Gener - febrer 2023: celebració de les **jornades de validació de resultats**
- ✓ Endemés de totes les aportacions de millora de redacció que han fet arribar per correu o directament a l'equip de la conselleria, sobretot, mitjançant el director general.

L'elaboració del Pla Estratègic s'ha duit a terme entre els mesos de febrer de 2022 i març de 2023. I la metodologia emprada ha estat:

<i>CARACTERIZACIÓN GENERAL Y SECTORIAL</i>	<i>DIAGNÓSTICO Y ANÁLISIS DAFO</i>	<i>RETOS Y OBJETIVOS ESTRATÉGICOS SECTORIALES</i>	<i>ÁREAS Y LINEAS DE ACTUACIÓN ESTRATÉGICA</i>	<i>SOPORTES ESTRUCTURALES Y ECONÓMICOS</i>	<i>IMPLANTACIÓN Y GESTIÓN DEL PLAN</i>
--	------------------------------------	---	--	--	--

Aquesta elaboració ha integrat les següents tasques:

1. Preparació i organització del treball a desenvolupar.
2. Creació de l'equip multidisciplinari i assignació de comeses.

3. Recerca, recopilació, contrast i integració d'informació i documentació, amb l'objectiu de realitzar l'anàlisi de caracterització general i sectorial.
4. Realització d'una ampla consulta a operadors sectorials (78 enquestes realitzades, de 93 interlocutors de valor designats inicialment), amb l'objectiu d'obtenir informació, opinions i propostes dels operadors i dels agents sectorials, de cara a garantir una òptima participació del sector en l'elaboració del pla.
5. Consultes i reunions amb membres del Govern de les Illes Balears.
6. Reunions i sessions de treball, presencials o per videoconferència, amb els experts sectorials.
7. Elaboració d'informes de sectors individuals per cada expert.
8. Validació de resultats amb els representants de cada subsector ramader.
9. Elaboració de l'informe del marc general del sector ramader.
10. Integració i contrast de tota la informació recollida.
11. Preparació d'avançaments de propostes del Pla Estratègic
12. Elaboració de la memòria final del Pla Estratègic
13. Presentació del Pla Estratègic

El contingut total dels treballs desenvolupats que componen la memòria final del pla, se presenta agrupat en **cinc grans blocs o grups de continguts**:

En un **Primer bloc** s'inclouen diferents consideracions i observacions generals sobre les característiques i metodologia del Pla Estratègic elaborat.

En un **Segon bloc** s'aporten els resultats de l'anàlisi general, global o integral del sector ramader de les Illes Balears, considerat com a conjunt integrat; realitzant la caracterització general del sector ramader i el diagnòstic de la seva situació.

En un **Tercer bloc** s'aporten els resultats dels diferents anàlisis individualitzats de cada un dels subsectors integrants del sector ramader de les Illes Balears; igualment, s'exposa la caracterització i el diagnòstic de cada un.

En un **Quart bloc** s'aborda el marc estratègic del pla, es a dir, la estratègia global de recuperació, manteniment i desenvolupament sostenible del sector ramader. Se recullen de forma integrada las diferents propostes d'actuació estratègica formulades: reptes i objectius estratègics generals, acompanyats de les seves línees o àrees bàsiques d'actuació i les mesures de caràcter general per aconseguir la consecució amb èxit del pla, juntament amb els pressupostos estimats i necessaris.

En aquest bloc, també s'inclouen els objectius específics i les mesures d'actuació pels subsectors ramaders.

Cada objectiu, general o específic, s'acompanya de mesures d'actuació que es defineixen i expliquen en una fitxa informativa en la que s'inclou, de la forma més precisa possible, la següent informació:

Línia o àrea bàsica d'actuació

Objectiu estratègic general o específic (O.G o O.E.)

Títol de la mesura

Definició de la mesura i accions a desenvolupar

Indicadors d'execució que permeten avaluar el grau de compliment d'aquelles mesures/accions que s'activen pel desenvolupament de l'estratègia

Indicadors de resultat que permeten avaluar el grau de compliment de la mesura al final del horitzó temporal de la estratègia

Termini estimat d'implantació

Curt termini: 1 -2 anys

Mitjà termini: 3-4 anys

Llarg termini: de 5 anys en endavant

Pressupost estimat

Objectius de Desenvolupament Sostenible, ODS; sempre que sigui possible, s'associarà a cada mesura algun dels ODS establerts en la Agenda 2030

En concret, el Pla es basa en 7 línies d'actuació transversals a totes les espècies animals i que responen a 13 Objectius generals:

MILLORA DE LA PRODUCCIÓ, VIABILITAT I SOSTENIBILITAT (OG1 - OG4)

TRANSFORMACIÓ I COMERCIALITZACIÓ (OG5 - OG7)

TRANSPARÈNCIA DE LA CADENA DE VALOR (OG8)

FORMACIÓ DEL SECTOR I SENSIBILITZACIÓ DE LA CIUTADANIA (OG9)

SIMPLIFICACIÓ ADMINISTRATIVA (OG10)

RACIONALITZACIÓ DE LA POLÍTICA D'AJUDES (OG11)

ADECUACIÓ DEL MARC I OBJECTIUS NORMATIUS (OG12 - OG13)

I d'objectius específics per sector ramader, amb distintes accions per cada un d'ells. D'aquesta manera:

VACÚ DE LLET

A1. Optimitzar la producció local de cereals i lleguminoses

A2. Creació d'un equip d'assessorament tècnic viabilitat d'explotacions

A3. Programa plurianual d'inversions en modernització i eficiència de les explotacions de llet

A4. Xarxa Contable d'Explotacions. Seguiment del cost de producció

A5. Programa de Control de Contractes Lactis i Declaracions d'INFOLAC

A6. Recolzar la transformació i Venda de productes lactis amb major valor afegit

A7. Programa EXPERIMENTA - coneixement i pràctiques remunerades en les granges

VACÚ DE CARN

A1. Pla de sostenibilitat i rendibilitat de les explotacions de boví de carn

A2. Oferta de productes de qualitat- 100% Raça Autòctona i d'altres

A3. Reorganització, fidelització i transparència de la cadena de la carn bovina/ Organització de Productores de carn de boví en Balears - Connexió Interprofessional.

A4. Xarxa Contable - Costos de Producció - Observatori de la cadena de la carn de boví balear - Observatori de Preus - Control

A5. Consolidar sistema de classificació de canals

PORQUÍ

A1. Generació de productes de qualitat. 100% Raça Autòctona - Porc Negre - Reconeixement d'altres productes tradicionals elaborats amb porquí de les Illes Balears

A2. Treball específic amb la IGP Sobrassada de Mallorca

A3. Garantir la sostenibilitat i rendibilitat de les granges porcines

A4. Xarxa Contable Granges - Costos de Producció - Observatori Preus

- A5. Organització de Productores – Organització Interprofessional del Porc Negre.
- A6. Recuperar producció - Disseny de Model d'Instal·lació Transferible en Granja de Porcí.
- A5. Recolzament a la indústria transformadora de productes que tinguin origen carn de porcí

OVÍ, CAPRÍ I SISTEMES RAMADERS EN EXTENSIU

- A1. Caracterització de la ramaderia extensiva.
- A2. Millora de la gestió del pastoreig i la base alimentària de les explotacions d'oví i caprí
- A3. Recolzar el desenvolupament i consolidació de les estructures associatives i cooperatives de concentració – tipificació – comercialització d'oví i caprí – Organització de Productores de Oví
- A4. Millora de conformació i classificació de canals d'oví
- A5. Desenvolupament del segell 100% Raça Autòctona en les races d'oví i caprí
- A6. Pla de Control Lleter en Oví i Caprí
- A7. Recolzament a la transició a la ramaderia ecològica en oví i distinció en el mercat
- A8. Recolzament al desenvolupament de les formatgeries artesanes que incloquin llet d'oví i caprí
- A9. Minimitzar els atacs dels cans al ramat extensiu

AVÍCOLA

- A1. Impuls dels diferents models d'explotació avícola viable. Desenvolupament Productiu
- A2. Potenciació de l'avicultura ecològica i avicultura campera o amb base sòl
- A3. Millora del sacrifici de la petita producció/Guies de bones pràctiques sacrifici
- A4. Consolidar els escorxadors de Mallorca, Eivissa i Menorca per al sacrifici de totes les aus.
- A5. Millora del benestar animal en el transport i sacrifici
- A6. Comercialització de canals de gallines ponedores
- A7. Impuls de la producció avícola de qualitat

✓ APÍCOLA

- A1. Caracterització i millora de l'abella autòctona
- A2. Mesures de recolzament a la consideració de les abelles com a pol·linitzadores.
- A3. Conservació i extensió de espècies mel·líferes
- A4. Inclusió en el mostreig del programa de vigilància de la pèrdua de colònies d'abelles
- A5. Creació d'Agrupacions de Defensa Sanitària, ADS, específica de l'apicultura

Finalment, en un **Quint bloc**, es descriuen el suport estructural i organitzatiu de les fases d'implantació i execució del pla, juntament amb un sistema de seguiment i control del pla.

Per a la implantació del PER, el Govern de les Illes Balears ha de designar una **Comissió mixta d'implantació/execució** (segons la fase en la que es trobi el Pla), que ha d'estar integrada per representants de diferents àrees del Govern Balear, i el seu objectiu ha de ser impulsar i controlar la implantació i executar el Pla Estratègic. En concret, una Comissió composta per:

- Un responsable màxim o coordinador general de la Comissió mixta d'implantació/ execució.

- Un equip de funcionaris representants de les àrees involucrades en el Pla, qualificats i designats expressament per assumir, assessorar i prestar la assistència tècnica necessària a la Comissió mixta d'implantació/execució i/o al seu coordinador general. Han de ser representant de:

- Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural, mínim un de ramaderia, un d'agricultura, un de l'IQUA i un de Medi Natural.
- Conselleria de Salut, quant a l'àrea de Seguretat Alimentària.
- Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació, quant a l'àrea d'Hisenda i d'Innovació.
- Conselleria de Turisme, Cultura i Esports, quant a l'àrea de turisme.

- Una oficina/dependències pròpies, dotada dels recursos materials i ofimàtics necessaris, específicament creada i muntada per donar suport a les tasques d'implantació i posterior execució del Pla.

- Un programa especial de comunicació i promoció en recolzament del PER final aprovat pel Govern de les Illes Balears, explicatiu i divulgatiu de les activitats/inversions que s'estan duent a terme com a materialització del Pla.

Tot i que el finançament del Pla Estratègic de la Ramaderia de les Illes Balears, es detalla en el document amb un pressupost entre 66.185.000,00 euros i 97.020.000,00 euros, per un període de 5 anys, la seva execució, estarà sotmesa a la disponibilitat pressupostària i sempre dins el pressupost ordinari de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural.

En data 21 de desembre de 2023, el director general d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural va emetre l'informe justificatiu relatiu a la necessitat d'aprovar el Pla Estratègic pel Manteniment del Sector Ramader i la Viabilitat Econòmica i Sostenible de les Explotacions Ramaderes de les Illes Balears i la Comissió Mixta d'implantació/execució del mateix.

La Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, a l'article 41 d), preveu que correspon als consellers, com a membres del Govern, entre altres funcions, desenvolupar l'acció de govern en la seva àrea de responsabilitat, així com exercir totes les competències que els atribueixi la legislació vigent.

La Llei 3/2019, de 31 de gener, Agrària de les Illes Balears, a l'article 18.2 I, preveu que no obstant les competències dels consells insulars, el Govern i l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, per sí mateixa o mitjançant els seus organismes del sector públic instrumental, té les competències no atribuïdes expressament com pròpies als consells insulars a l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears. El Govern i l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears exerciran les competències mitjançant la conselleria competent en matèria agrària i dels seus organismes del sector públic instrumental.

La Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural, a través de la Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural, exerceix competències, entre altres, de planificació i ordenació del sector ramader, segons l'article 2.10 c del Decret 12/2023, de 10 de juliol, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (BOIB núm. 94 de 10 de juliol de 2023); modificat pel Decret 16/2023, de 20 de juliol, de la presidenta de

les Illes Balears (BOIB núm. 102 de 20 de juliol de 2023); i pel Decret 17/2023, de 23 d'agost, de la presidenta de les Illes Balears (BOIB núm. 117 de 24 d'agost de 2023).

Sobre la base de les anteriors consideracions, el Consell de Govern adopta l'Acord següent:

Aprovar el Pla Estratègic pel Manteniment del Sector Ramader i la Viabilitat Econòmica i Sostenible de les Explotacions Ramaderes de les Illes Balears i la Comissió Mixta d'implantació/execució del mateix.

I, perquè consti i tenguí els efectes que corresponguin, expedisc aquest certificat amb el vistiplau de la Presidenta.

Palma, 22 de desembre de 2023

Vist i plau
La presidenta

